

32 156 Monumentenzorg

33 529 Gaswinning

Nr. 112 Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 november 2021

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de beschikbare middelen voor de subsidieregelingen voor eigenaren van rijksmonumenten in het Groningse aardbevingsgebied. Daarmee kom ik tegemoet aan de toezegging die ik uw Kamer tijdens het tweeminuten-debat op 29 september jl. (Handelingen II 2021/22, nr. 5, items 6 en 7) heb gedaan naar aanleiding van de vragen van het lid De Vries (VVD). In deze brief zet ik, mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de regelingen uiteen en ga ik in op de beschikbare middelen en de uitputting hiervan.

Regelingen voor eigenaren van rijksmonumenten in het aardbevingsgebied

Voor eigenaren van rijksmonumenten in het aardbevingsgebied bestaan twee regelingen: een regeling voor groot onderhoud en restauratie van rijksmonumenten Groningen (de GRRG) en een regeling voor regulier onderhoud en restauratie van rijksmonumenten Groningen (de RORG). Deze regelingen zijn gerelateerd aan het Erfgoedprogramma (Kamerstukken 33 529 en 32 156, nr. 382) van de Nationaal Coördinator Groningen, de provincie, de aardbevingsgemeenten, het ministerie van OCW en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE, onderdeel van OCW). Goed onderhoud is de eerste stap op weg naar versterking en het beperken van schade. Alle eigenaren van rijksmonumenten in het bevinggebied kunnen een beroep doen op de GRRG. Voor de RORG kunnen alleen de eigenaren van woonhuismonumenten een aanvraag doen. Daarnaast kunnen eigenaren in het aardbevingsgebied uiteraard ook gebruik maken van nationale subsidieregelingen voor monumenten en andere regelingen voor eigenaren die te maken hebben met aardbevingsproblematiek. Een overzicht van regelingen voor eigenaren van rijksmonumenten in Groningen is opgenomen in bijlage 1¹. Een overzicht van alle regelingen in het kader van de gaswinningsproblematiek is eerder meegezonden bij de beantwoording van Kamervragen (Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3960).

Beschikbare middelen

De regelingen GRRG en RORG worden gefinancierd door het ministerie van OCW

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

(grotendeels vanuit de Regeerakkoordmiddelen 2017), de provincie Groningen en de NCG. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de beschikbare middelen en opbouw hiervan t/m 2026.

Overzicht budgetten t.b.v. GRRG en RORG					
Jaar	OCW (uit de middelen van het Regeerakkoord 2017)	OCW (uit de eigen begroting)	NCG	Provincie Groningen	Totaal beschikbaar
'18	€ 3.000.000	€ 1.000.000	€ 1.350.000	€ 950.000	€ 6.300.000
'19	€ 3.000.000	€ 1.000.000	€ 1.350.000	€ 2.583.700	€ 7.933.700
'20	€ 4.500.000		€ 1.350.000	€ 2.583.700	€ 8.433.700
'21	€ 4.500.000	€ 1.000.000	€ 1.350.000	€ 2.583.700	€ 9.433.700
'22			€ 1.350.000	€ 2.583.700	€ 3.933.700
'23			€ 1.350.000	€ 2.583.700	€ 3.933.700
'24				€ 2.583.700	€ 2.583.700
'25				€ 2.583.700	€ 2.583.700
'26				€ 2.583.700	€ 2.583.700
Totaal					€ 42.049.600

Uitputting van regelingen voor eigenaren van rijksmonumenten

Er is sprake van een constante hoge vraag naar de GRRG. Sinds 2019 was er onvoldoende budget om in alle aanvragen te voorzien. Voor de RORG zijn in de jaren 2018-2020 de subsidieplafonds bereikt of net overschreden. Meer informatie is te vinden in bijgaande factsheet (bijlage 2) die is opgesteld door de provincie Groningen².

Nu de versterking op stoom komt, zijn er ook vaker aanvragen waarbij eigenaren schadeafhandeling, versterking en restauratie willen combineren. Hiermee wordt de trend van de afgelopen jaren, dat eigenaren in afwachting van schadeherstel en versterking, het onderhoud van hun pand uitstellen, gekeerd. Ik onderschrijf dan ook het belang van deze regelingen en daarom zal de NCG de komende jaren hiervoor budget beschikbaar blijven stellen.

Het budget dat eerder door het Kabinet via OCW met middelen uit het regeerakkoord 2017 (Kamerstuk 34 700, nr. 34) beschikbaar is gesteld voor rijksmonumenten eindigt per 2022. Zodoende zal het beschikbare subsidiebudget voor GRRG en RORG dalen. Aangezien er de afgelopen jaren veel vraag naar de GRRG was, is de inschatting hierdoor dat er de komende jaren een overvraging zal zijn. Het is echter aan een nieuw kabinet om te besluiten wederom extra budget voor deze regelingen beschikbaar te stellen. Het is een gezamenlijk belang en

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

inspanningsverplichting van Rijk en provincie dat de infrastructuur voor de uitvoering van deze regelingen behouden blijft. Mijn collega van OCW en ik kijken daarom, in overleg met de provincie, of overbruggingsfinanciering noodzakelijk is.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren